

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Szczecin, dnia 9 maja 2025 r.

Poz. 2313

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR P-1.4131.160.2025.AS WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO

z dnia 29 kwietnia 2025 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, poz. 1572, poz. 1907, poz. 1940)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XI/90/2025 Rady Miejskiej w Moryniu z dnia 26 marca 2025 r. w sprawie przyjęcia Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Moryń 2025 roku.

Uzasadnienie

W dniu 26 marca 2025 r. Rada Miejska w Moryniu podjęła uchwałę Nr XI/90/2025 w sprawie przyjęcia Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Moryń 2025 roku. Do Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie wpłynęła ona w dniu 2 kwietnia 2025 r.

Materialnoprawną podstawę ww. aktu stanowi m.in. art. 11a ust. 1 ustawy o ochronie zwierząt¹⁾, zgodnie z którym rada gminy wypełniając obowiązek, o którym mowa w art. 11 ust. 1, określa, w drodze uchwały, corocznie do dnia 31 marca, program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt. Program ten obejmuje w szczególności:

1. zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt,
2. opiekę nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie,
3. odławianie bezdomnych zwierząt,
4. obowiązkową sterylizację albo kastrację zwierząt w schroniskach dla zwierząt,
5. poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt,
6. usypianie ślepych miotów,
7. wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich,
8. zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt (art. 11a ust. 2 ustawy).

Dalej, ustawodawca postanowił, że program, o którym mowa w ust. 1, zawiera wskazanie wysokości środków finansowych przeznaczonych na jego realizację oraz sposób wydatkowania tych środków. Koszty realizacji programu ponosi gmina (art. 11a ust. 5 ustawy).

Z treści cytowanych przepisów wynika, że rada gminy zobligowana jest podjąć uchwałę przyjmującą program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt, który musi zawierać co najmniej te elementy, które zostały wymienione w art. 11a ust. 2 i ust. 5 ustawy o ochronie zwierząt.

¹⁾Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2023 r., poz. 1580 z późn. zm.).

Ustawodawca enumeratywnie wskazał zakres spraw, które winny być unormowane w programie opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt. Ze sformułowania „program obejmuje” należy wyprowadzać wniosek o obligatoryjnym zakresie jego regulacji w odniesieniu do wymienionych w art. 11a ust. 2 i ust. 5 ustawy o ochronie zwierząt kwestii²⁾.

Poza określeniem wymogów merytorycznych dotyczących zawartości programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi i zapobiegania zwierząt ustawodawca sformułował również warunki w zakresie procedury przyjęcia przez gminę tego programu. Zgodnie z art. 11a ust. 7 ustawy o ochronie zwierząt *Projekt programu, o którym mowa w ust. 1, wójt (burmistrz, prezydent miasta) najpóźniej do dnia 1 lutego przekazuje do zaopiniowania:*

- 1) właściwemu powiatowemu lekarzowi weterynarii;
- 2) organizacjom społecznym, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt, działającym na obszarze gminy;
- 3) dzierżawcom lub zarządcom obwodów łowieckich, działających na obszarze gminy.

Z cyt. przepisu wynika obowiązek przedłożenia przez organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego projektu programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi i zapobiegania bezdomności zwierząt podmiotom w nim wymienionym. Spełnienie tego zobowiązania jest warunkiem koniecznym, aby następnie organ stanowiący mógł taki program uchwalić.

W toku postępowania nadzorczego prowadzonego względem uchwały Nr XI/90/2025 ustalono, że powyższy obowiązek nie został w pełni zrealizowany. Z uzasadnienia do tego aktu wynika, że projekt Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Moryń w 2025 r. został przesłany do zaopiniowania Powiatowemu Lekarzowi Weterynarii w Gryfinie oraz dzierżawcom trzech obwodów łowieckich działających na obszarze Gminy Moryń, a podmioty te pozytywnie zaopiniowały przedłożony im projekt. Spełniony został zatem warunek z art. 11a ust. 7 pkt 1 i pkt 3 ustawy o ochronie zwierząt.

Wobec braku informacji o wypełnieniu zobowiązania, o którym mowa w art. 11a ust. 7 pkt 2 ww. ustawy organ nadzoru zwrócił się do Burmistrza Morynia z pytaniem³⁾, czy przedmiotowy projekt Programu został również przekazany do zaopiniowania organizacjom społecznym działającym na obszarze gminy organizacjom społecznym, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt. Po otrzymaniu odpowiedzi negatywnej⁴⁾ konieczne było ustalenie, czy na terenie Gminy Moryń działają takie organizacje społeczne, a w konsekwencji, czy w niniejszym przypadku w ogóle istniał obowiązek spełnienia ww. wymogu⁵⁾. W rezultacie, uzyskano od Sekretarza Gminy Moryń informację, że na terenie Gminy Moryń funkcjonuje Stowarzyszenie Ochrony Natury i Krajobrazu, którego statutowym celem działania jest m.in. ochrona zwierząt.⁶⁾

A zatem, organy Gminy Moryń miały wiedzę o działaniu na obszarze Gminy organizacji społecznej, której jednym ze statutowych celów jest ochrona zwierząt, mimo to nie przekazały jej projektu Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Moryń w 2025 r. do zaopiniowania.

W orzecznictwie sądowoadministracyjnym wskazuje się, że niezasięgnięcie opinii organizacji społecznych, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt, działających na obszarze gminy, stanowi naruszenie trybu podejmowania uchwały w sprawie przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt. Z realizacji tego obowiązku nie zwalnia nawet brak działającej na terenie gminy organizacji społecznej, czy też brak wiedzy co do powyższej kwestii. W przypadku braku informacji o działalności bezpośrednio na terenie gminy organizacji społecznych zajmujących się ochroną zwierząt, dla realizacji obowiązku wynikającego z art. 11a ust. 7 pkt 2 ustawy o ochronie zwierząt, wystarczającym, ale też koniecznym jest umieszczenie projektu programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania

²⁾ Por: wyrok NSA z dnia 13 marca 2013 r., sygn. akt II OSK 37/13.

³⁾ Pismo organu nadzoru z dnia 10 kwietnia 2025 r., znak: P-1.4130.111.2025.AS.

⁴⁾ Pismo Burmistrza Morynia z dnia 14 kwietnia 2025 r., znak: GMOS.6140.1.2025.MM.

⁵⁾ Pismo organu nadzoru z dnia 18 kwietnia 20265 r., znak: P-1.4130.111.2025.AS.

⁶⁾ Pismo Sekretarza Gminy Moryń z dnia 22 kwietnia 2025 r., znak: GMOŚ.6140.1.2025.MM.

bezdolności zwierząt na stronie internetowej gminy lub w BIP z informacją o możliwości zaopiniowania projektu w określonym terminie.⁷⁾

Tymczasem, organ wykonawczy Gminy Moryń nie tylko nie przekazał projektu Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Moryń w 2025 r. do zaopiniowania przez Stowarzyszenie Ochrony Natury i Krajobrazu, o którego działalności w zakresie ochrony zwierząt posiadał wiedzę, ale nie wskazał również, że w inny sposób próbował dotrzeć do takich organizacji społecznych, np. zamieszczając ten projekt w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Moryń.

Zaniechanie obowiązku przedłożenia Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Moryń w 2025 r. do zaopiniowania przez organizacje społeczne zajmujące się ochroną zwierząt stanowi istotne naruszenie art. 11a ust. 7 pkt 2 ustawy o ochronie zwierząt. W tej sytuacji Rada Miejska w Moryniu, w związku z niespełnieniem ustawowej przesłanki formalnej, nie była uprawniona do uchwalenia tego Programu.

Mając na względzie powyższe, konieczne i w pełni uzasadnione jest stwierdzenie nieważności uchwały Nr XI/90/2025 Rady Miejskiej w Moryniu z dnia 26 marca 2025 r. w sprawie przyjęcia Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Moryń 2025 roku.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie. Skargę wnosi się do Sądu za pośrednictwem Wojewody Zachodniopomorskiego w terminie 30 dni od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

z up. Wojewody Zachodniopomorskiego

Bartosz Brożyński

I Wicewojewoda Zachodniopomorski

⁷⁾ Zob. wyrok WSA w Gliwicach z dnia 13 lutego 2025 r., sygn. akt II SA/GL 1067/24, wyrok WSA w Warszawie z dnia 14 lutego 2022 r., sygn. akt IV SA/WA 1528/21.